

Forskrifter*

utfordiget av Arbeidsdepartementet 3. juni 1942**)

i henhold til lov om motorvogner av 20. februar 1926.

Fra 1. juli 1942 gjelder følgende:

A. Til kapitel I i loven.

Motorvogners storrelse, innretning og utstyr.

§ 1.***) Motorvogn som er over 2,20 m bred, eller som med full last har et største akseltrykk på over 2 tonn, må en ikke uten særskilt tillatelse bruke på veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel. Er slik tillatelse gitt for akseltrykket, må dette aldri være større enn fastsatt i tillatelsen. Står 2 aksler nærmere hverandre enn 2,5 m, regnes akseltrykket lik summen av trykket på begge disse aksler.

Særskilt tillatelse etter bestemmelsene foran gir:

- a. Ordføreren — eller den som ordføreren gir fullmakt til det — for vogn som bare skal brukes innen en by (eller ladested med eget kommunestyre),
- b. overingeniøren for vegvesenet — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen enkelt fylke (byene i fylket medregnet),
- c. vegdirektøren — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen 2 eller flere fylker.

I de tilfelle som er nevnt under b og c, kan politiet etter avtale med overingeniøren for vegvesenet gi foreløpig kjøretillatelse, jfr. § 20, nest siste ledd, men må da sørge for at dispensasjonsøknad straks blir sendt til vedkommende myndighet.

For by eller enkelt fylke eller for enkelte vegstrekninger kan de myndigheter som er nevnt under a og b, i særlige tilfelle og eventuelt på nærmere vilkår, gi alminnelig tillatelse til å bruke motorvogn med større bredde eller større akseltrykk enn fastsatt i disse forskrifter. Om dette skal vegdirektøren straks ha melding.

Den myndighet som har gitt tillatelsen etter denne paragraf, kan ta den tilbake.

*) I tillegg til disse forskrifter gjelder spesielle regler for rute- og turbuss fastsatt av samf.departementet 18. febr. 1964.

**) Bestemmelsene ble endret senest 20. desember 1959, 15. april 1961, 10. mai 1962, 25. april 1963, 7. september 1963 og 26. august 1964.

***) Samferdselsdepartementet har i r.skriv av 14. juli 1950 med hjemmel i § 66 i lov om vegvesenet bestemt at § 1 skal gis *tilsvarende anvendelse på alle kjøretøyer og redskap* som skal kunne brukes på *riksveg*, herunder plass eller bru på sådan veg.

Fylkestingene har truffet tilsvarende vedtak gjeldende samtlige fylkes- og bygdeveger (se Vegdirektørens rundskriv nr. 5/53 av 15. januar 1953).

Alle avgjørelser kan påankes til Arbeidsdepartementet.*) Den bestemmelse som er truffet, står ved makt til saken er avgjort.

§ 2. Alle motorvogner som er registrert eller som skal kunne brukes her i riket, må ha luftgummiringer.

Dog kan motorvogn som har vært registrert her i riket før og som har akseltrykk over 3 600 kg, ha halvpneumatiske ringer (luftkjerneringer) av godkjent type eller ringer av annen type som måtte være godkjent.

Vegdirektøren gir nærmere bestemmelser om ringdimensjoner og godkjenner de ringtyper som er nevnt foran.

De myndigheter som er nevnt i § 1, kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i denne paragraf. § 1, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 3. Når snøkjetting brukes, jfr. trafikkreglenes § 24 nr. 2, må avstanden mellom tverrlenkene i kjettingen ikke være større enn at én lenke alltid ligger fast mot kjørebanen.

Under kjøring på snø- eller isdekket veg skal snøkjetting alltid medføres.

Vegdirektøren kan helt eller delvis forby snøkjetting som skader kjørebanen i utrensmål.

§ 4.

1. Motorvogn skal ha bremsesystem som er i stand til å kontrollere bevegelsen og å stanse vognen på en effektiv, sikker og hurtig måte.
2. Bremsing skal kunne iverksettes ved to anordninger, hvorav i nærværende paragraf den ene er kalt hovedbrems (fotbrems) og den andre parkeringsbrems (håndbrems). Bremseanordningene skal være konstruert slik at i tilfelle den ene svikter, skal den andre være i stand til å stanse vognen på en rimelig bremse-lengde (se nr. 10 nedenfor).
3. ~~Parkeringsbremsen~~ håndbremsen skal kunne stoppes ved en direkte virkende mekanisk innretning. Den skal kunne holdes stengt også under førerens fravær. Dette gjelder ikke for tohjulet motorsykkel.
4. Bremsene på et hjulpar skal virke like sterkt på begge hjul.
5. Minst en bremseanordning skal kunne virke på bremseflater som er festet til vognens hjul, enten direkte eller ved hjelp av mekaniske ledd.
6. Motorvogns bremseanordning må holdes i full stand. De må ikke endres eller frakobles — helt eller delvis — med mindre den bilsakkyndige ved påtegning i vognkortet har gitt samtykke hertil.
7. Motorvogn må ikke utstyres med spesielle innretninger for regu-

*) Nå Samferdselsdepartementet.

lering av bremsevirkningen av de påbudte bremser uten at konstruksjonen er godkjent av vegdirektøren.

- 8.*) Til hydraulisk bremseanlegg må bare nyttes bremsevæske av fabrikat og type som er godkjent av vegdirektøren. Emballasjen skal ha tydelig påskrift om slik godkjenning.
- 9.***) På motorvogn hvor bremsene betjenes helt ved hjelp av trykkluft, vacuum eller elektrisitet, skal det på instrumentbordet, lett synlig for føreren også når det er mørkt, være måleinstrument eller varslingsanordning som tydelig viser om bremseanlegget er klart til bruk. Dette gjelder også for motorvogn med kombinert bremseanlegg når anlegget har trykkluft- eller vacuumtank.
10. Med fullastet kjøretøy på horisontal veg og vanlig sommerføre og med en kjørehastighet av 40 km i timen skal bremsene tilfredsstillende følgende minstekrav:
 - a) Hovedbremsen (fotbremsen) kunne stanse:
 - i) motorvogn som har bremser på alle hjul på en lengde av høyst 15 m (midlere retardasjon minst 4 m/sek²),
 - ii) motorvogn som ikke har bremser på alle hjul på en lengde av høyst 25 m (midlere retardasjon minst 2,5 m/sek²).
 - b) Parkeringsbremsen (håndbremsen) på motorvogn kunne stanse vognen på en lengde av høyst 40 m (midlere retardasjon minst 1,5 m/sek²).
 - c) Hver av bremsene på motorsykkel kunne stanse sykkelen på en lengde av høyst 25 m (midlere retardasjon minst 2,5 m/sek²).

Om bremser for tilhenger se § 12, for traktor § 13, for sykkel trafikkreglens § 26.

§ 5.

1. Motorvogn skal ha:

- a) To fjernlys. Lyktene for fjernlyset skal stå jevnhøyt, en på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse. Uten tillatelse fra vegdirektøren må sentret av lyktene ikke stå høyere enn 1,25 m over vegbanen. Lyktene skal kaste hvitt eller gult lys på vegen, så denne er jevnt belyst minst 100 m framover. Lyset skal ha tilstrekkelig sidespredning. Lyktene skal stilles slik at hovedlysbunten for fjernlyset får noen helling nedad. Lampen for fjernlyset må ikke være over 45 watt på vogner med 6 eller 12 volt anlegg

*) Bestemmelsen trer i kraft fra det tidspunkt Samferdselsdepartementet fastsetter.

***) Bestemmelsen skal være etterkommet innen 1. oktober 1960.

og ikke over 50 watt på vogner med 24 volt anlegg. Vegdirektøren kan godkjenne spesielle systemer med mer enn to fjernlys.

På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt fjernlys.

- b) To nærlys av utførelse som vegdirektøren har godkjent. Lyktene for nærlyset skal stå jevnhøyt, en på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse. Uten tillatelse fra vegdirektøren må sentret av lyktene ikke stå høyere enn 1,10 m over vegbanen. Lyktene skal kaste hvitt eller gult lys på vegen, så denne er tilstrekkelig belyst 30 m framover. Lyset må ha tilstrekkelig sidespredning og være slik innstilt og avskjermet at det, også når vognen er belastet, ikke blander møtende trafikk. Med mindre vegdirektøren har godkjent noe annet, må lampen for nærlyset ikke være over 40 watt på vogner med 6 eller 12 volt anlegg og ikke over 50 watt på vogner med 24 volt anlegg.

På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt nærlys.

- c) To parkeringslys foran på vognen som skal være hvite og som uten å blende skal være synlige på en avstand av minst 150 m. Parkeringslysene skal stå jevnhøyt, ett på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse og lengst mulig ut til siden. I intet tilfelle må den lysende flates ytterkant være mer enn 40 cm innenfor vognens ytterste kant.

Dette gjelder også for motorsykkel med sidevogn og for trehjult motorsykkel som er bredere enn 1 m.

Parkeringslysene skal lyse samtidig med fjern- og nærlyset dersom ytterkanten av fjern- og nærlyslyktenes lysende flate står mer enn 40 cm innenfor kjøretøyets ytterste kant. På motorsykkel med sidevogn behøver bare parkeringslyset på sidevognen samtidig å lyse.

- d) Lys for kjennemerke. Det bakre kjennemerke skal belyses jevnt med hvitt lys så det er lett å lese på en avstand av minst 20 m. Lykten skal ha klart glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren har godkjent.

Dette gjelder også for motorsykler. For moped se § 11 a.

- e) Baklys som skal være rødt, og som uten å blende skal være synlig på en avstand av minst 150 m.

Baklykten må ha rødt — ikke rødmalt — glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren har godkjent.

Dette gjelder også for motorsykler.

Anvendes to baklykter, skal de stå jevnhøyt og i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse.

Lys for kjennemerke og baklys må ikke kunne slukkes når fjernlys, nærlys, parkeringslys, tåkelys, grøftelys, sokelys eller annet fremadrettet lys er tent.

- f) To røde refleksanordninger bak på vognen av utførelse, størrelse og form som vegdirektøren har godkjent. De kan være sammenbygget med de røde baklykter hvis disse oppfyller ovennevnte krav. De skal være montert med den reflekterende flate mest mulig loddrett og vinkelrett på vognens lengdeakse og så lavt som hensynet til søleskvett og vognens konstruksjon tillater. De skal stå jevnhøyt, en på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse og lengst mulig ut til siden. I intet tilfelle må den lysende flates ytterkant være mer enn 40 cm innenfor vognens ytterste kant. Refleksanordningene skal være synlige i en avstand av minst 100 m når de blir belyst av to forskriftsmessige fjernlys.

Dette gjelder også for motorsykler med sidevogn og for trehjulte motorsykler som er bredere enn 1 m. På andre motorsykler kreves bare en slik refleksanordning.

Om refleksanordninger for tilhengere, se § 12.

- g) Stoppsignallys som skal gi rødt eller oransje lys bakover når hovedbremsen (fotbremsen) brukes. Det må ikke virke blendende. Lampen må ikke være over 20 watt. Lykten for stoppsignallyset bør ikke stå høyere enn 1,5 m over vegbanen. Hvis stopplyset er rødt og enten sammenbygget med eller forbundet med det røde baklys, skal dets lysstyrke være større enn det røde baklys.

Anvendes to stoppsignallykter, skal de stå jevnhøyt og i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse.

På motorsykkel kreves ikke stoppsignallys.

- h) Retningssignallys (retningsvisere) som må være av en av de følgende typer og være godkjent av vegdirektøren:
- i) En bevegelig arm som er anbrakt på hver side av kjøretøyet og som viser et konstant oransje lys når armen står i horisontal stilling, eller pendler opp og ned.
 - ii) En lykt som er anbrakt på hver side av kjøretøyet og som gir et kontinuerlig blinkende lys, hvitt eller oransje framover og rødt eller oransje bakover.
 - iii) En lykt som er anbrakt på hver side foran og en på hver side bak på kjøretøyet og som gir et kontinuerlig blinkende hvitt eller oransje lys framover og rødt eller oransje lys bakover.

De under punkt ii) og iii) nevnte retningssignallys skal

ha blinkfrekvens mellom 60 og 120 pr. minutt. Retnings-
signallys må være anbrakt slik at de er lett synlige fra et
punkt som ligger i forlengelsen av vognens lengdeakse og
høyst 10 m foran eller bak vognen. Om nødvendig kan kom-
binasjoner av de under punkt i), ii) og iii) nevnte retnings-
signallys anvendes. De under punkt ii) og iii) nevnte lykter
bør ikke stå høyere enn 1,5 m over vegbanen.

Retningssignallysene skal enten være innrettet slik at de
automatisk trer ut av funksjon etter kort tid, eller de skal
ha kontrolllys eller lydsignal som kan ses henholdsvis
høres fra førerens plass mens retningssignallysene er i
funksjon.

På motorvogn uten førerhus og på motorsykkel kreves ikke
retningssignallys.

2. a) Motorvogn som er utrykkingskjøretøy (jfr. trafikkreglene
§ 1, nr. 9) skal være utstyrt med varsellykt som gir kontinu-
erlig blinkende blått lys til alle sider. Lykten skal være an-
bragt på midten eller på venstre side av førerhusets tak.

Motorsykkel som er utrykkingskjøretøy kan være utstyrt
med varsellykt som gir kontinuerlig blinkende blått lys for-
over og til sidene.

Varsellykten skal være av utførelse som er godkjent av
vegdirektøren, som også fastsetter lampestørrelsen. Lyset fra
lykten skal være godt synlig på en avstand av minst 150 m
og ha blinkfrekvens mellom 100 og 150 pr. minutt. Lykten
må være anbrakt slik at lyset ikke kan virke blendende for
førereren.

Lykten skal være sammenkoplet med kontrollampe som
skal være anbrakt lett synlig for føreren og som skal lyse
når varsellykten er i funksjon.

- b) Motorvogn som er innrettet eller utstyrt for vegarbeid eller
arbeid i tilknytning til veg skal, når den brukes i strid med
trafikkreglenes bestemmelser (jfr. trafikkreglene § 2, nr. 5)
eller på en slik måte at det kan medføre særlig fare for andre
vegfarende, varsles med lykt som gir kontinuerlig blinkende
gult lys til alle sider.

Bergingsvogn (vogn som er spesielt innrettet for berging
av skadede kjøretøyer og fast utstyrt med bergingsutstyr
som kran, vinsj m. v.) skal, når den under berging står opp-
stilt på veg på en slik måte at den kan være til særlig fare
for andre vegfarende, varsles med lykt som nevnt i foran-
stående ledd.

Varsellykten skal være av utførelse som er godkjent av

vegdirektøren, som også fastsetter lampestørrelsen. Lyset fra lykten skal være godt synlig på en avstand av minst 150 m og ha blinkfrekvens mellom 100 og 150 pr. minutt. Lykten skal være anbrakt på midten av førerhusets tak på en slik måte at lyset ikke kan virke blendende for føreren.

Lykten skal være sammenkoplet med kontrollampe som skal være anbrakt lett synlig for føreren og som skal lyse når varsellykten er i funksjon.

3. For motorvogn som på horisontal veg ikke kan kjøre med større fart enn 20 km i timen, fastsetter vegdirektøren nærmere regler om utstyret av lys.

Om lys for «lett motorkjøretøy», tilhenger og traktor, se §§ 11, 12 og 13.

4. Motorvogn kan ha:

- a) Tåkelys foran på vognen. Det må være hvitt eller gult. Lykten skal stå fast, ikke høyere enn lyktene for nærlyset og ha glass med sterk sidespredning. Lyset må være slik innstilt at det, også når vognen er belastet, ikke blander møtende trafikk. Lampen må ikke være over 35 watt. Tåkelys må ikke kunne tennes uten at fjernlys, nærlys eller parkeringslys samtidig er tent. Anvendes to tåkelys, ett på hver side av vognen, behøver ikke annet lys foran å være tent under kjøring i tåke. Er tåkelysene anbrakt mer enn 40 cm fra vognens ytterste kant, må dog parkeringslysene samtidig være tent.

- b) Grøftelys foran på vognen. Det må være hvitt eller gult. Lykten skal stå fast, ikke høyere enn lyktene for nærlyset. Det tillates bare en slik lykt. Den bør fortrinnsvis være anbrakt på venstre side eller på midten av vognen. Lykten må være innstilt slik at lyset blir rettet nedad og til høyre. Lampen må ikke være over 35 watt. Grøftelys må ikke kunne tennes uten at fjernlys, nærlys eller parkeringslys samtidig er tent.

Lykt som ikke gir sterk sidespredning av lyset må bare kunne lyse når fjernlyset er tent, med mindre den er særskilt godkjent av vegdirektøren.

- c) Markeringslys på sidene av vognen eller foran og bak på vognen når de viser hvitt eller gult fremover og rødt eller oransje bakover. De må være godt synlige på en avstand av minst 150 m uten å virke blendende og må ikke kunne tennes under kjøring.*) I intet tilfelle må den lysende flates ytterkant være mer enn 40 cm innenfor vognens ytterste kant.

*) Gjelder for nye motorvogner som registreres etter 1. januar 1964.

Busser, større lastevogner og andre motorvogner av tilsvarende størrelse kan dessuten ha et hvitt eller gult markeringslys foran på hver side over frontruten. De må ikke virke blendende og må ikke kunne tennes uten at fjernlys, nærlys eller parkeringslys samtidig er tent.

- d) Søkelys — som bare skal anvendes under kjoringen når det er nødvendig for å skaffe seg orientering. Det må være hvitt eller gult og koblet slik at det bare kan lyse når fjernlyset samtidig er tent. Det tillates kun ett søkelys. Lampen må ikke være over 15 watt.
- e) Ryggelys. Det må være hvitt eller gult og rettet nedad så det ikke blander. Det må bare kunne tennes når gearet står i revers, eller ved hjelp av tidsbryter.
- f) Motorvogn som trekker tilhenger eller semitrailer kan føre et lysende varselstegn som må være lett synlig forfra. Varselstegnet skal ha form av en likesidet trekant, gul på mørk bunn og være anbrakt foran på midten av taket på trekkbilens førerhus, med oppadvendt spiss. Lyset fra varselstegnet må være godt synlig i en avstand på minst 100 m uten å virke blendende. Sidelengden av den lysende trekanten må være minst 17,5 cm. Det må fra førersetet kunne føres tilsyn med at lyset er tent. Trekanten skal kunne slås ned i horisontal stilling når det kjøres uten tilhenger.
- g) Svakt belyste skilter med firmanavn, reklame o. l. når de vender ut til siden. De må ikke vise grønt, rødt eller blått lys og må være godkjent av den bilsakkyndige.
- h) Den bilsakkyndige kan i særlige tilfelle hvor det finnes påkrevet, godkjenne montering av spesielle arbeidslys (f. eks. på brøytebiler).

Det må være hvitt eller gult og koblet slik at det bare kan lyse når fjernlyset, nærlyset, eller parkeringslyset samtidig er tent.

- 5. Bedømmelse av hvorvidt lysene fra de foran nevnte lykter m. v. belyser vegen eller er synlige i de angitte avstander, skal foretas om natten i klart vær.
- 6. Alle lykter og utvendige lys skal være utført solid og mest mulig støvtett og vanntett. De skal holdes rene og i orden. Også den øvrige del av lysanlegget skal være forsvarlig utført og holdes i god stand til enhver tid.
- 7. De forskrifter om avblending m. v. av motorkjøretøyers lys som gis av de myndigheter som luftvernet er underlagt, gjelder uansett det som er fastsatt i denne paragraf.

8. Andre lys — herunder refleksanordninger — enn de som er nevnt foran i denne paragraf er forbudt, med mindre tillatelse er gitt av departementet ved spesielle forskrifter for visse motorvogner.

9. Bestemmelsen i nr. 1 pkt. f) om refleksanordninger settes i kraft fra det tidspunkt departementet fastsetter.*)

For øvrig settes de foranstående bestemmelser i kraft 1. mai 1957 for motorkjøretøyer som registreres første gang her i riket. For andre motorkjøretøyer gjelder følgende:

Bestemmelsene i nr. 1 pkt. h) om retningssignallys (retningsvisere) trer i kraft 1. juli 1957.

Bestemmelsene i nr. 1 pkt. c) om parkeringslys og i nr. 1 pkt. g) om stoppsignallys trer i kraft 1. januar 1958 med mindre dispensasjon er gitt av Statens bilsakkyndige. Herom gis i tilfelle påtegning i vognkortet.

§ 6. Motorvogn skal ha:

Ett eller flere signalhorn som gir en tilstrekkelig, men ikke overdrevet kraftig — og heller ikke ubehagelig — lyd av jevn tonehøyde. Lydstyrken fastsettes av vegdirektøren.

Anvendes flere signalhorn, skal de lyde samtidig.

Politivogner og militær-, ambulanse- og sykevogner kan ha andre varselsapparater foruten det nevnte signalhorn.

§ 7. Alle lukkete personbiler (herunder biler med såkalt solskinnstak) med sitteplass for minst 10 passasjerer skal være utstyrt med hensiktsmessig anbrakt brannslukkingsapparat av type som vegdirektøren har godkjent, og må ha nødutgang etter nærmere bestemmelse av vegdirektøren.

§ 8. Motorvogn skal ha en innretning som sikrer mot at uvedkommende setter vognen i gang.

Som tilfredsstillende i så måte regnes f. eks.: at dørene på en lukket vogn kan låses; at en kan låse skjaltarmen, tenningsbryteren når strømmen er brutt, påslippingskranen på dampdrevne vogner eller strømbryteren på elektrisk drevne vogner.

§ 9.**)

1. Motorvogn skal være innrettet slik at det fra førerplassen er tilstrekkelig utsikt fremover og til sidene.

*) I kraft fra 1. oktober 1961, se r.skriv fra Vegdirektøren av 17. april 1961 (29/61 M). Se også r.skriv av 24. juni 1961 (nr. 52/61 M).

***) Endret 20. desember 1959 og 7. september 1963.

Overgangsbestemmelser: Bestemmelsene i nr. 2, 3 og 5 vedrørende vinduspusser, speil, skjermer/skvettlapper skal være etterkommet

2. Motorvogn med frontrute skal ha effektiv selvvirkende vinduspusser. Når frontruten er bred nok, skal det være to slike samtidig virkende vinduspussere.
3. Motorvogn skal ha speil av sådan størrelse, i sådant antall og slik plasert at det fra førerplassen er tilstrekkelig utsikt bakover.
På personbil med flere enn 8 passasjerplasser, og på laste- og varebil skal det være et speil på hver side utenfor førerhuset.
På motorsykkel kreves ikke speil.
4. Hvor det finnes påkrevd, kan politiet i samråd med den bilsakkyndige påby signalanordning av type som vegdirektøren har godkjent og som virker automatisk når vognen rygger eller ruller bakover.
5. Motorvogn skal være utstyrt med skjermer og/eller skvettlapper for bakhjulene, slik at tilskvetting av bakenfor kjørende effektivt hindres.*) Kjøretøy som på horisontal veg ikke kan kjøres med større fart enn 30 km i timen, behøver ikke å ha skjermer eller skvettlapper.
6. På motorvogns forparti må ikke være anbrakt radiatorfigurer, panserornamenter, lykteskjermer eller annet som på grunn av form, anbringelsesmåte eller det materiale de er laget av, kan medføre særlig fare i tilfelle sammenstøt eller påkjørsel. Dørhåndtak, hengsler, beslag m. v. på sidene av motorvogn skal være innrettet eller beskyttet slik at de ikke frembyr unødig fare for andre vegfarende. Vegdirektøren kan fastsette utfyllende regler, og avgjør i tvilstilfelle om en gjenstand som nevnt er i strid med forbudet.**)
7. På motorvogn må avstanden fra bakakselsentret til bakkant av lasteplanet ikke overstige 60 % av vognens akselavstand.
Dessuten må:
 - a) på lastebil med enkelt førerhus midten av lasteplanet ikke ligge bak bakakselsentret uten tillatelse fra vegdirektøren.
 - b) på kombinert bil (bil med lasteplan eller varerom og mer enn 1 seterad) lasteplanets eller varerommets lengde være avpas-

innen 1. oktober 1960. Bestemmelsen i nr. 6 om radiatorfigurer m. v. skal være etterkommet innen 1. juni 1960. Bestemmelsen i nr. 7 om at avstanden fra bakakselsentret til bakkant av lasteplanet ikke må overstige 60 % av vognens akselavstand gjøres ikke gjeldende for allerede registrerte motorvogner for så vidt som den skulle medføre pålegg om endringer i lasteplanets størrelse.

*) I r.skriv nr. 88/60 M av 29. september 1960 har Vegdirektøren gitt nærmere retningslinjer om «sprutvinkel» etc.

***) Se r.skriv fra Vegdirektøren av 23. mai 1960 (nr. 41/60 M).

set slik at forakseltrykket blir minst 25 % av vognens vekt fullt lastet.

- c) på varebil (nyttelast inntil 1 000 kg) midten av varerommet (lastoplanet) ikke ligger mer enn 1/20 av akselavstanden bak bakakselsentret uten tillatelse fra vegdirektøren.

8. Det elektriske anlegg i motorvogn skal være utført og vedlikeholdt slik at den utstrålte elektromagnetiske energi fra anlegget ved normal bruk ikke forstyrrer lydkringkasting- og fjernsynmottaking eller mottaking av annen radiotjeneste.

Denne bestemmelse gjøres gjeldende for motorvogn som registreres første gang her i riket etter 31. desember 1963. Bestemmelsen kan dog også gjøres gjeldende for motorvogn som er registrert for ovennevnte dato når den virker forstyrrende.

Vegdirektøren fastsetter nærmere bestemmelser om de krav som skal stilles til demping av radiostøy fra det elektriske anlegg i motorvogn og kan godkjenne støydempingsmidler.*)

9. Motorvogn skal være innrettet, utstyrt og vedlikeholdt slik at motoren ikke utvikler røk som kan være til særlig gene eller fare for andre vegfarende. Nærmere regler herom og grenser for tillatt røkutvikling kan fastsettes av vegdirektøren.**)

§ 10. Motorvogn må ikke kjøres eller av eieren (brukeren) tillates kjørt med større last eller med flere personer i vogn eller fører-sete enn kjøretøyet er registrert for. Tilsvarende gjelder for traktor, tilhenger og motorsykkel.

Med laste- eller varebil kan det likevel befordres personer på lasteplan eller i varerom såfremt befordringen kan skje på betryggende og forsvarlig måte. Det er dog forbudt, selv for en enkelt gang, å befordre mer enn 8 personer på lasteplan eller i varerom, med mindre den bilsakkyndige ved påtegning i vognkortet har godkjent befordring av et større antall. Vognens tillatte største belastning må ikke overskrides.

§ 11.

1. For motorsykler gjelder bestemmelsene i motorvognloven og disse forskrifter så langt de kan anvendes når ikke annet er bestemt.
2. Motorsykkel tillates ikke nyttet med tilhenger.

§ 11 a.

1. Vegdirektøren kan fastsette at merker og modeller av kjøretøyer

*) Se r.skriv fra Vegdirektøren av 9. september 1963 (nr. 43/63 M).

***) Se r.skriv fra Vegdirektøren av 26. august 1964 (nr. 74/64 M) og av 1. oktober 1964 (nr. 79/64 M).

med motor som fra fabrikken ikke har større slagvolum enn 150 kubikksentimeter skal regnes for «lette motorkjøretøyer».*)

2. Lette motorkjøretøyer inndeles i følgende grupper:
 - a) lett motorsykkel
 - b) moped
 - c) andre lette motorkjøretøyer.

Vegdirektøren fastsetter hvilke kjøretøyer som skal henregnes til de nevnte grupper. Under gruppen moped kan bare henregnes kjøretøyer med motor som fra fabrikken ikke har større slagvolum enn 50 kubikksentimeter.

- 3.**) For lett motorsykkel og for moped gjelder bestemmelsene for motorsykler (jfr. § 11) med følgende unntak:
 - a) Føreren må være minst 16 år.
 - b) Kjøretøyet kan ikke registreres for mer enn en person uten tillatelse fra vegdirektøren.
 - c) Kjennemerke kreves bare bak på kjøretøyet.

For moped gjelder ennvidere følgende unntak:

- d) Førerkort kreves ikke.

Dersom politiet finner at en person med hensyn til pålitelighet, edruelighet eller helbredstilstand eller av andre grunner er uskikket til å føre moped, kan det nedlegge forbud mot at han fører slikt kjøretøy.

Person som politiet har tatt førerkortet fra, har ikke rett til å føre moped i inndragningstiden.

Den som har vært ilagt straff for beruselse i de siste tre år, må ikke begynne å føre moped.

- e) Lys for kjennemerke kreves ikke.
- f) Fjernlyset må kunne belyse vegen minst 50 meter fremover.
- g) Det kan uten særskilt tillatelse medtas ett barn under 7 år når det er betryggende plasert på særskilt sete og er beskyttet mot hjuleiker og sykkelkjede.

4. For «andre lette motorkjøretøyer» fastsetter vegdirektøren nærmere bestemmelser i forbindelse med godkjenningen.

*) Vegdirektøren godkjenner for tiden ikke sykler med motor over 125 cm³ som «lett motorkjøretøy». For lett motorsykkel må videre maks. motoreffekt ikke overstige 6,6 hk og maks. hastighet ikke overstige 75 km/t. For moped er grensene henholdsvis 50 cm³, 2,5 hk og 50 km/t.

***) Overgangsbestemmelse. Lett motorsykkel og moped som er registrert før 1. januar 1960 kan ha konstant forlyst som ikke må virke blendende og som må kunne kaste lys på vegen minst 30 m fremover. Lys for kjennemerke kreves ikke. Baklyset kan være erstattet med et rødt refleksglass.

§ 12.*) *Tilhenger til motorvogn.* Tilhenger til motorvogn kan brukes uten særskilt tillatelse når den med full last ikke veier mer enn 1 000 kg, ikke er bredere enn motorvognen og ikke mer enn 1,90 meter bred.

Annen tilhenger må ikke brukes på offentlig veg eller gate uten skriftlig tillatelse som gis av samme myndigheter og på samme måte som fastsatt i § 1 og innføres på vognkortet.

Tillatelse må bare gis når kjøringen ikke antas å volde særlig ulempe for den øvrige ferdsel.

Tillatelse til å kjøre med tilhenger uten bremse bør i alminnelighet begrenses til å gjelde for tilhenger som med full last ikke veier mer enn $1,25 \times$ motorvognens vekt uten last. Den dispenserende myndighet kan alltid kreve at tilhenger som veier mer enn 3 tonn med full last, skal ha godkjent bremseanordning.

På tilhenger og semitrailer til lastebil eller tilsvarende trekkvogn skal:

- a) bremsesystemet være slik innrettet at bremsen automatisk settes til når forbindelsen med trekkvognens bremsesystem brytes.
- b) luft-mekanisk eller luft-hydraulisk bremsesystem (trykkluft eller vakuum) ha separat manøver- og materledning (2-leder-system).
- c) bremsesystem som nevnt under pkt. b) vært utstyrt med hensiktsmessig anbrakt bremsekraftreguleringsventil (lastreguleringsventil), som må være slik konstruert at den ikke kan stå i null-stilling når bremseslangene er tilkopleet.
- d) være minst 2 klosser for stenging av hjulene såfremt tilhenger eller semitrailer ikke har mekanisk parkeringsbrems som virker innbyrdes uavhengig på minst 2 hjul. Klossene skal være utført av materiale med tilstrekkelig styrke og slitebestandighet og være fast forbundet til tilhengeren med kjetting e. l. og være sikret mot å gli ved pigger e. l. på undersiden.

På lastebil eller tilsvarende trekkvogn for tilhenger eller semitrailer skal:

*) Paragrafens 5., 6. og 7 ledd tilføyet ved endring 26. august 1964. — Ikrafttredelsesbestemmelse:

Bestemmelsene i § 12, 5. og 6. ledd gjøres gjeldende for kjøretøyer som registreres første gang her i riket etter 1. juli 1965. Vegdirektøren kan dog i forbindelse med gjennomføringen av den i 7. ledd nevnte sikring delvis kreve bestemmelsene gjennomført på et tidligere tidspunkt og også for allerede registrerte kjøretøyer.

Bestemmelsen i § 12, 7. ledd skal være etterkommet innen 1. juli 1965 såfremt vegdirektøren ikke har bestemt noe annet i spesielle tilfeller.

- a) trykkluft-mekanisk eller trykkluft-hydraulisk bremsesystem være slik innrettet at bremsene ikke kan svikte hvis det inntreffer brudd eller lekkasje i tilhengerens bremseledninger (eksempelvis ved trykksikringsventil som er montert best mulig beskyttet foran bremse slangekoplingen).
- b) luft-mekanisk eller luft-hydraulisk bremsesystem (trykkluft eller vakuum) ha bremse slangekopling som er utstyrt med ventil som automatisk åpner for trekkvognens bremsesystem ved tilkopling og stenger ved frakopling. Håndbetjent stengeventil tillates ikke.
- c) bremse slangekopling for tilhenger være montert mest mulig midt over eller under tilhengerkoplingens lengdeakse.
- d) feilkopling av slangene på de bremsesystemer som er nevnt i pkt. b) enten være umulig eller medføre at tilhengerens bremse automatisk settes til.

Forbindelsen mellom lastebil eller tilsvarende trekkvogn og tilhenger som etter fjerde ledd kreves utstyrt med bremser, skal være sikret på en måte som er godkjent av vegdirektøren.

Tilhenger skal ha lys for kjennemerke, baklys og refleksanordninger slik som fastsatt i § 5 nr. 1 pkt. d), e) og f). Refleksanordningene skal være formet som en likesidet trekant med sidelengde minst 15 cm og være av utførelse som vegdirektøren har godkjent. De må være anbrakt på tilhengeren med oppadvendt spiss og for øvrig slik som bestemt i § 5 nr. 1 pkt. f). Statens bilsakkyndige kan i særlige tilfelle (f. eks. under tømmerkjøring vesentlig på skogsveger) frita tilhenger for å ha lys for kjennemerker og baklys. Herom gis påtegning i vognkortet.

Kjennemerke på tilhenger som blir brukt i landbruket etter traktor som nevnt i § 13, I d skal ha hvite typer på grønn bunn og ellers være av utførelse som fastsatt for motorsykkel (jfr. § 22).*)

For øvrig gjelder reglene i motorvognloven og disse forskrifter så langt de kan anvendes.

Det som er fastsatt om tilhenger i disse forskrifter, gjelder også for tilhengerslede og tilhenger til registrert traktor så langt det kan anvendes.

§ 13. Traktor.

- I. For traktor som skal brukes til transport på offentlig veg eller gate gjennom lengre tidsrom gjelder reglene i motorvognloven og disse forskrifter så langt de kan anvendes.

Dog skal følgende særregler gjelde:

- a. Særskilte bremseanordninger og lysanordninger kan godkjennes av Vegdirektøren.

- b. Førerkort for traktor (jfr. § 36 pkt. 7) kan erverves når søkeren har fylt 16 år.
- c. Overgangsbestemmelse.

Traktor som er innført her til riket etter 1. juli 1953 skal når den registreres ha forskriftmessig fjernlys, nærlys, baklys og nummerskiltlys, jfr. § 5. Traktor som er innført her til riket før den 1. juli 1953 og som ikke kan kjøre med større fart enn 30 km pr. time, kan ha konstant forlys som ikke må virke blendende og som må kunne kaste lys på veggen så føreren kan se minst 25 m fremover.

- d)*) Kjennemerke på traktor som for mesteparten blir nyttet i landbruket skal ha hvite typer på grønn bunn og ellers være av utførelse som fastsatt for motorsykkel (jfr. § 22).

I tilfelle av tvist om forståelsen av uttrykket «lengre tidsrom» avgjør Vegdirektøren spørsmålet.

- II. Lovens § 2 annet ledd kommer til anvendelse på traktor som brukes på offentlig veg.

B. Til kapitel II i loven.

*Melding, undersøkelse og registrering av motorvogn.
Prøvenummer.*

Melding av motorvogn.

§ 14. Den melding som er påbudt i lovens § 8, skal skrives på et av Arbeidsdepartementet fastsatt skjema som fåes hos politiet.

Forandringer i de opplysninger som er gitt om en registrert vogn, f. eks. når den er ombygd eller har skiftet gummidimensjon, skal straks meldes til registreringsmyndigheten som sender meldingen videre til vegdirektøren.

§ 15.**)

- 1. Motorvogn skal i alminnelighet registreres for den totalvekt, de akselbelastninger og det antall personer som vegdirektøren fastsetter. Er totalvekt eller antall personer ikke fastsatt, bestemmes dette av den bilsakkyndige etter retningslinjer gitt av vegdirektøren eller etter bestemmelser gitt i nr. 3 i denne paragraf.

*) Bestemmelsen i dette avsnitt — tilføyet ved endring 20. desember 1959 — skal være etterkommet innen 1. oktober 1960.

***) Endret 20. desember 1959. Overgangsbestemmelse: Endringen i nr. 3 gjøres ikke gjeldende for allerede registrerte motorvogner for så vidt som den skulle medføre endringer i det antall personer vognen er registrert for.